

ИЛИНДЕНЪ

Органъ на бившият македоно-одрински революционер

Урежда редакционен комитетъ = Излиза седмично

Редакция и администрация на улица „Прѣславъ“ № 4 – София. Телефонъ 1932

БОНАМЕНТЪ: За България годишно 120 лева, полугод. 65 лева, За странство 200 лева, За Америка 2 долара

„Господине Директоре,

Генералният Щабъ на М. О. Р. К. има честь да съобщи на Почитаемата Дирекция на Източните Желѣзници, че той рѣши да почне днесъ въстанието въ името на свободата на християнското население въ Македония и Одринско противъ турския режимъ, който отъ петъ вѣка не само не признава най-елементарните човѣшки права, но не показва и не дава ни най-малка гаранция за живота, имота и честта на християнското население, което вследствие на тоя режимъ дойде до последна крайностъ и се вижда принудено да прокламира борбата на кървави си неприятелъ съ вика: „Свобода или Смъртъ!“

Тѣй като въстанието по абсолютна необходимостъ ще бѣде принудено отъ нѣкои атентати по желѣзните пѣтища, казания щабъ по човѣшки дългъ прѣдупрѣждава почитаемата ви Дирекция да бѣде благоразумна да не допусне прѣзъ тия дни жителитѣ на страната да пътуватъ по Източните Желѣзници, за да не станатъ невинни жертви.

Благоволете да приемете, Г-не Директоре, увѣреніе въ дълбокото ни почитание
20 юлий 1903 г.

Членове на ген. Щабъ: Д. Груевъ Б. Сарафовъ.
„Дирекция на Източните Желѣзници — Солунъ.

О Б Я В Л Е Н И Е

Дирекцията на Източните Желѣзници прѣдупрѣждава г. г. пътниците, че не гарантира сигурното пътуване по линията Солунъ—Битола“.

Даме Груевъ

Илинденската епопея

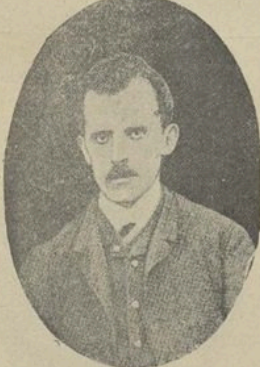
На 1893 г. за българското население на Македония *идеята за свободата* бѣше още единъ, наивенъ купнежъ по родна властъ и се изразяваше въ едно органическо отвращение отъ турския агалѣкъ; за нейната макаръ и малочислена интелигенция обаче тя бѣше напълно съзнана. На тая почва Гоце и Даме туриха основитѣ на *Вжтрешната Македоно-Одринска Революционна Организация*, която, следъ една подготовка само отъ 10 години, на 20 юлий—2 августъ 1903 г. записа величавата Илинденска епопея, която по подвизи и жертви, по героизмъ и самопожертвование нѣма равна въ историята на освободителнитѣ борби.

Тоя фактъ най-убѣдително говори, че Илинденското въстание е плодъ на онова масово революционизиране, което още съ покръстването на всѣки работникъ му посочваше крайната цѣль — освобождението на Македония отъ турското иго чрезъ масово въоръжено въстание. Тази ясна цѣль увеличаше и извикваше надпрѣварване въ бойната подготовка: исторически фактъ е, че Организацията извърши въоръжението изключително съ сръдствата на народа, който ѝ ги даде отъ душа и отъ сърдце — младитѣ невѣсти кжсеха герданитѣ си, за да снабдятъ своитѣ левенти съ пушки; братъ на брата отваряше касата, за да си отчете ржководителътъ наложения данѣкъ. Високиятъ моралъ на организаторитѣ, непроницаемата тайна и благородната революционна доблестъ, за които се прѣскаха черепи, изгаряха живи и умираха съ химни, привързаха народа къмъ освободителната идея, и тя му стана плътъ и кръвъ: наредъ съ голѣмитѣ водачи на В. М. О. Р. О сътрудничеа въ великото дѣло и най-проститѣ и най-бѣднитѣ — всѣки споредъ силитѣ си, всички въодушевени отъ единъ идеалъ — свободата на Македония!

Така движението стигна въ нѣкои революционни окрѣзи до най-високата точка на напрежение — фактъ, подчертанъ и на конгреса въ Солунъ въ последнитѣ дни на 1902 г. въ писмото отъ Даманъ Груевъ. Това напрежение, което не можеше да се удържи, безъ рискъ да прѣдизвика прѣждевременно и нежелано израсходване на набраната енергия, както и фактътъ, че най-готови за акции се указаха юго-западнитѣ райони на Македония, бѣха дветѣ главни съображения за рѣшението въ Солунския конгресъ на илинденското въстанието отъ 1903 г. Историята на Македонското освободително движение ще установи, че въстание на 1903 год. се наложи отъ народа, отдолу, тѣй повелително, както организирането и подготовката му се поде отгорѣ, отъ интелигенцията му.

Двадесетъ и двѣ години ни отдѣлятъ отъ това голѣмо, най-голѣмо, събитие въ живота на Македония следъ Берлинския конгресъ: жертвитѣ, неслѣтнитѣ и скжпи жертви, които Илинденското въстание даде, загубата на най-преданнитѣ синове на Македония още кжсатъ сърдцата ни, за да се отнесемъ спокойно къмъ тази голѣма епопея въ епичния рѣстъ на Македонското освободително движение. Въстанието не постигна крайната си цѣль, но рѣшително ангажира грижитѣ на Европейската дипломатия по Македонския въпросъ. Младотурската диверсия и Балканската сплетня го отбиха отъ правия пѣтъ, Свѣтовната война отново хвърли Македония въ похищия нокти: но македонскиятъ революционенъ духъ днесъ съ не по-малѣкъ героизмъ и себеприцание кжса новитѣ вериги.

В. Д.

Пере Тошевъ